

Stage werkgerelateerde longziekten

Stage titel: Werkgerelateerde longziekten

Specialisme: Longziekten en Tuberculose, Expertise Centrum Astma, COPD, Beroep en Respiratoire Allergie

Samenwerking regio: Netwerk samenwerking Zuid-West Nederland

Instelling: Franciscus Gasthuis & Vlietland, Rotterdam

Introductie

In vele beroepen komen werknemers in aanraking met irriterende en/of sensibiliserende stoffen die luchtwegklachten en longziekten kunnen veroorzaken. Onder de beroepsziekten op het gebied van de long- en luchtwegaandoeningen behoren; aandoeningen van de bovenste luchtwegen (rhinitis) en aandoeningen van de lagere luchtwegen zoals luchtwegobstructie (COPD en astma), aandoeningen van het longparenchym, zoals hypersensitivity pneumonitis, extrinsieke allergische alveolitis (EAA), stoflongen (pneumoconiosen, silicose, berylliose), asbest gerelateerde aandoeningen en maligniteiten (longkanker en mesothelioom). Het causale verband tussen de blootstellingen en de longaandoening is niet altijd eenvoudig te stellen en vereist een uitgebreide anamnese en kennis van de (patho)fysiologie.

Ten eerste is bewustwording van de mogelijke risico's door blootstellingen belangrijk om toename van klachten en schade te voorkomen door maatregelen te nemen (secundaire en tertiaire preventie). Hiernaast kan herkenning van werkgerelateerde aandoeningen ook zorgen voor preventieve maatregelen voor andere medewerkers binnen een bedrijf of brancheorganisatie (primaire preventie).

Om in de toekomst de zorg voor de patiënten met werkgerelateerde longziekten verder te optimaliseren dient aan bepaalde voorwaarden te worden voldaan. De expertise op het gebied

Stage document werkgerelateerde longziekten
Franciscus Gasthuis & Vlietland (Werk En Longen -010)
2025

van werkgerelateerde (long) aandoeningen moet uitbreiden en de samenwerking tussen bedrijfsartsen en zorgverleners in curatieve zorg moet verbeterd worden. De stage werkgerelateerde longziekten kan hierbij behulpzaam zijn.

Doelgroep:

AIOS longziekten

AISO bedrijfsgeneeskunde

Stage begeleider:

Hanna Kuiper- van der Valk

h.kuiper-vandervalk@franciscus.nl

Duur:

2 weken

Leerdoelen:

- Diagnosticeren van werkgerelateerde longziekten
 - Herkennen / signaleren van werkgerelateerde longziekten; zorgpad werkgerelateerde longziekten van de Long Alliantie Nederland (LAN)
 - Leren toepassen van relevante diagnostische tools, zoals blootstellingsanamnese, (hand) spirometrie, FeNO, beeldvorming (CT) en allergietesten Inzicht ontwikkelen in behandelingsopties en multidisciplinaire samenwerking voor optimale zorg
- Adviseren en behandelen/ begeleiden van patiënten met werkgerelateerde longziekten
 - Patiënten kunnen bespreken in het MDO Werk En Longen
 - Strategieën leren om patiënten met beroepsgerelateerde longziekten te begeleiden, inclusief het bieden van informatie over preventie
 - Vaardigheid opdoen in advisering van patiënten met werkgerelateerde longziekten
 - Inzicht krijgen in methoden voor follow-up van patiënten met persisterende expositie
- Samenwerken optimaliseren tussen de curatieve- en arbozorg
 - Samenwerken met de bedrijfsarts en arbeidshygiënist
- Preventie en werkplekadvis:
 - Aanleren van preventiestrategieën, zoals het verbeteren van ventilatie, het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en het optimaliseren van werkprocessen in samenwerking bedrijfsarts

Stage document werkgerelateerde longziekten
Franciscus Gasthuis & Vlietland (Werk En Longen -010)
2025

- Adviseren over het monitoren van de werkplek om verdere blootstelling te voorkomen en bewustwording te verhogen bij werkgevers en werknemers
- Juridische en ethische aspecten:
 - Inzicht verwerven in wet- en regelgeving rond beroepsziekten en schadevergoedingsprocedures
 - Begrip krijgen van de ethische overwegingen rondom beroepsgerelateerde aandoeningen
- Communicatievaardigheden:
 - Effectieve communicatievaardigheden ontwikkelen voor gesprekken met patiënten, werkgevers, arbo-diensten en andere betrokkenen
-

Stage elementen:

- 3 dagdelen meelopen op de poli Werk En Longen Franciscus Gasthuis & Vlietland
- Participeren in 2 MDO's Werk En Longen
- Zelfstandig een patiënt in kaart brengen met een werkgerelateerde longziekte
- Patient inbrengen in het MDO en vervolgbeleid uitvoeren
- Volgen van presentatie werkgerelateerde longziekten met interactieve casuïstiek
- Maken van de e-learning 'Signaleren van Beroepsziekten'
- Uitleg over handspirometrie bij de longfunctie
- 1 dag meelopen bij de longfunctie (bedrijfsartsen)
- Presentatie geven tijdens onderwijs moment over casus met werkgerelateerde longaandoening

Optioneel:

- Meelopen met een arbeidshygiënist of veiligheidkundige tijdens werkplekonderzoek
- Panel vergadering bijwonen van het landelijk expertisecentrum stoffengerelateerde beroepsziekten (LEXCES) voor Regeling Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten (TSB)
- Participeren ROLEX cursus Adem Arbeid
-

Stage documenten:

Literatuur:

- <https://www.longalliantie.nl/content/LAN-Zorgpad-2022-finaal.pdf>
- <https://publications.ersnet.org/content/erj/39/3/529.full.pdf>
- https://richtlijndatabase.nl/richtlijn/werkgerelateerd_astma/diagnostiek_bij_werkgerelateerd_astma.html
- <https://nvab-online.nl/richtlijnen/richtlijnen-NVAB/astma-en-COPD>
- <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37535448/>

Podcast

- <https://app.springcast.fm/15023/longtalks-werkgerelateerde-longziekten>

- <https://metvolleteugen.transistor.fm/episodes/ziekmakend-werk-met-hanna-kuiper>

Websites

- <https://www.arbocatalogus-afbouw.nl/>
- <http://www.werklongencheck.nl/>
- <https://www.bsl.nl/shop/signaleren-van-beroepslongziekten-42830>

Competenties:

- Werkgerelateerde longziekten te kunnen signaleren
- Kennen van de verschillende werkgerelateerde longziekten
- De work-up van werkgerelateerde longziekten uitvoeren
- Basale longfuncties uitlezen (bedrijfsartsen)
- Handspirometer resultaten interpreteren
- Allergie testen begrijpen
- Exposities herkennen die werkgerelateerde longziekten kunnen geven
- Communiceren in het netwerk van de arbo-curatieve zorg
- Functies begrijpen van de verschillende arbo-professionals

'Entrustable Professional Activities' (EPA's):

1. Klinische (pulmonologische) werkwijze
2. Diagnostiek en behandeling van de patiënt met chronisch hoesten
3. Diagnostiek en behandeling van de patiënt met dyspnoe
4. Diagnostiek en behandeling van de patiënt met astma
5. Diagnostiek en behandeling van de patiënt met COPD
6. Diagnostiek en behandeling van de patiënt met een interstitiële longziekte

Evaluatie:

- Start gesprek
- Eindgesprek
- KPB's
- Patiënt zelfstandig zien
- Presentatie geven